

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.12.1964, sp. zn. 2 Cz 134/64, ECLI:CZ:NS:1964:2.CZ.134.1964.1

Číslo: 25/1965

Právní věta:

Původním výdělkem podle § 7 zák. č. 150/1961 Sb. a § 2 vyhl. č. 7/1962 Sb. je výdělek, na který měl pracovník nárok podle mzdových předpisů, platných v rozhodném období nepřihlíží se ke mzdě, vyplacené podle ujednání, jež je v rozporu se mzdovými předpisy.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.12.1964

Spisová značka: 2 Cz 134/64

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Smlouvy

Předpisy: 150/1961 Sb. § 7 7/1962 Sb. § 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobou podanou u okresního soudu v Trebišově se sídle v Sečovcích uplatnil žalobce nárok na odškodnění pracovního úrazu, který utrpěl jako zaměstnanec žalovaného dne 12. dubna 1961, kdy hoblovacím strojem mu byly odseknuty všechny prsty na levé ruce, a kromě toho nárok na peněžitou náhradu dovolené na zotavenou za rok 1961.

Okresní soud v Trebišově se sídlem v Sečovcích zavázal žalovaného zaplatit žalobci z titulu peněžitě náhrady dovolené na zotavenou částku 640,- Kčs a z titulu renty částku 140,- Kčs měsíčně počínaje dnem 26. 7. 1961.

Krajský soud v Košicích přisoudil žalobci z titulu ušlého výdělku za dobu pracovní neschopnosti, kdy žalobce pobíral nemocenské dávky, tj. od

13. 4. 1961 do 24. 7. 1961, částku 2229,- Kčs, za dobu od 25. 7. 1961 do 30. 11. 1961 z titulu rozdílu mezi původním výdělkem a mzdou u nového zaměstnavatele částku 2790,- Kčs, z titulu rozdílu mezi původním výdělkem žalobce a jeho mzdou spolu s důchodem částku 14 840,- Kčs a měsíční rentu ve výši 495,- Kčs měsíčně od 1. 8. 1964 nadále. Krajský soud přisoudil žalobci dále částku 605,- Kčs z titulu peněžitě náhrady za dovolenou na zotavenou za rok 1961 a náhradu nákladů řízení ve výši

1375,- Kčs a 98,40 Kčs.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že tímto rozsudkem krajského soudu byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Krajský soud při vypočítání rozdílu mezi původním výdělkem, jehož dosahoval žalobce před úrazem, a mezi jeho výdělkem po úrazu vycházel z té výše původního výdělku, kterou převzal žalobce podle výplatních listin. Žalovaný však namítal, že vyplacenými částkami vznikly přeplatky na mzdě, neboť jednak se žalobcem nebylo definitivně ujednáno, jakou odměnu za práci dostane a byly mu vypláceny jen zálohové částky, jednak mohl mít nárok na mzdu jen v rozsahu stanoveném směrnicemi Správy pro rozvoj místního hospodářství za dne 4. 8. 1960 č. 24-7596/60, uveř. v Provozním zpravodajství, věstník MH pod č. 93.

Krajský soud ve svém rozsudku neuznal tuto námitku žalovaného za opodstatněnou s odůvodněním, že výsledky provedeného dokazování je zjištěno, že podle ústní pracovní smlouvy uzavřené mezi účastníky, měl žalobce ujednanou hodinovou mzdu ve výši 6,30 Kčs.

Mzdové nároky pracovníků provozoven místních národních výborů byly stanoveny s účinností od 1. 9. 1960 shora uvedenými směrnicemi Správy pro rozvoj místního hospodářství. Žalobce pracoval jako stolař. Jeho mzda podle odstavce 17 bod c) cit. směrnic mohla obnášet od 5,10 Kčs do 6,- Kčs za hodinu. Hodinovou mzdu žalobce v rámci této sazby měl určit místní národní výbor.

K této mzdě podle odst. 25 cit. směrnic bylo nepřípustné poskytovat jakékoliv příplatky, a to ani za práci přes čas.

Z citovaných ustanovení plyne, že žalobce mohl mít od 1. 9. 1960 nárok na mzdu nejvíce 6,- Kčs za hodinu. Pokud by se uzavřená pracovní smlouva byla odchýlila od těchto ustanovení cit. směrnic, které mají charakter mzdového předpisu, smlouva by byla neplatná ve smyslu ust. § 36 obč. zák. z r. 1950.¹⁾

Při výpočtu původního výdělku, jaký měl žalobce před úrazem, nebylo proto možné vycházet z částek skutečně vyplacených podle výplatních listin a soud byl povinen zkoumat, zda žalobcem tvrzená ujednaná mzda není v rozporu se mzdovými předpisy platnými v rozhodném období 12 kalendářních měsíců před úrazem ve smyslu § 2 vyhl. č. 7/1962 Sb.; pokud ujednaná mzda byla v rozporu s platnými mzdovými předpisy, mohl soud přihlédnout při výpočtu původního výdělku jen k té výši mzdy, na níž měl žalobce nárok podle mzdových předpisů platných v tom kterém období.

Původním výdělkem, který měl pracovník před pracovním úrazem, je totiž třeba ve smyslu § 7 zák. č. 150/1961 Sb. a § 2 vyhl. č. 7/1962 Sb. rozumět ten výdělek, na který měl pracovník před úrazem právní nárok, bez ohledu na skutečně vyplacenou výši tohoto výdělku.

Shora uvedené zásady platí také pokud jde o přiznání peněžité náhrady dovolené na zotavenou.

Pokud tedy krajský soud vypočetl výši původního výdělku žalobce před úrazem podle skutečně vyplacené částky, aniž by byl zkoumal, zda vyplacená mzda nebyla v rozporu se zákonem a platnými mzdovými předpisy, a takto stanovil nárok žalobce na ušlý výdělek podle § 7 zák. č. 150/1961 Sb., a když podle takto vypočítaného průměrného výdělku stanovil i výši náhrady za dovolenou za zotavenou žalobci, porušil tím zákon v ust. § 7 zák. č. 150/1961 Sb., § 2 vyhl. č. 7/1962 Sb. a §§ 11 a 13 zák. č. 81/1959 Sb.

1) Poznámka: Srov. § 6 zák. č. 244/1948 Sb.